

Raad van Europa roept België op het matje over internering in gevangenissen

[Mededeling van 10 december 2024](#)

Unia, het Federaal Instituut voor de Rechten van de Mens (FIRM) en de Centrale toezichtsraad voor het gevangeniswezen (CTRG) zijn tevreden met het besluit van het Comité van Ministers van de Raad van Europa. Zij hebben op vrijdag 6 december een tussentijdse resolutie aangenomen. Deze beslissing wijst België op zijn internationale verplichtingen inzake internering.

Het Comité kwam bijeen om de uitvoering van een aantal arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens door België te onderzoeken. De arresten gingen over de langdurige detentie van mensen met psychische problemen in de psychiatrische afdelingen van de gevangenissen en dit zonder de nodige therapeutische begeleiding.

Het Comité is bezorgd om de situatie en nam de [tussentijdse resolutie](#) aan om erop te wijzen dat ze het onderzoek naar de Belgische veroordelingen zullen hervatten tijdens de mensenrechtenbijeenkomst in maart 2026. Ondertussen nodigen ze de autoriteiten uit om alles in gang te zetten om dit structurele probleem zo snel mogelijk op te lossen. Dit kan onder andere door externe opnames.

Het besluit van het Comité komt er na een actieplan dat in oktober door de Belgische autoriteiten werd voorgelegd aan de Raad van Europa en het [rapport van Unia, het FIRM en de CTRG](#). In dat rapport wezen de 3 instellingen op de ontoereikendheid van de genomen maatregelen door de autoriteiten en trokken ze aan de alarmbel.

Al meer dan 10 jaar een zorgelijke situatie

België werd sinds 2012 al meermaals veroordeeld door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens vanwege de verlengde detentie van geïnterneerden in gevangenissen, waar ze niet de zorgen krijgen die ze nodig hebben. Het Hof oordeelde dat deze verlengde detenties een schending vormen van artikel 5, dat het recht op vrijheid en veiligheid van individuen garandeert, evenals een schending van artikel 3, dat foltering en inhumane of vernederende behandelingen verbiedt.

Steeds stijgende cijfers

Na een opmerkelijke daling tussen 2014 (1.088) en 2018 (529), steeg het aantal geïnterneerden in gevangenissen (psychiatrische afdelingen van de gevangenis, afdeling ter bescherming van de maatschappij of inrichting tot bescherming van de maatschappij) constant sinds 2019. In december 2024 zaten er 1.009 geïnterneerden in een gevangenisomgeving, ongeveer het dubbele van 2018.

Een einde maken aan deze verontwaardigende situatie

De CTRG, het FIRM en Unia roepen de Belgische autoriteiten op om onmiddellijk structurele maatregelen te nemen om een einde te maken aan deze situatie die een rechtsstaat onwaardig is.

De 3 instellingen bevelen volgende pistes aan: de creatie van nieuwe plaatsen in externe zorgtrajecten versnellen, de teams van psychiatrische zorgen versterken, de infrastructuur verbeteren, de interneringsomstandigheden reguleren en alternatieven voorrang geven.

De tussentijdse resolutie neemt zelf dit standpunt ook in en maant België aan om de creatie van externe plaatsen te versnellen. De volgende afspraak is dus in 2026.